

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně **České televize**, se sídlem Praha 4 - Kavčí hory, Na Hřebenech II, proti žalované **Radě pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem Praha 10, Krátká 10, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2005, č. j. 10 Ca 223/2005 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalobkyni **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 12. 7. 2005, č.j. Rpo/59/05/2043, a věc jí vrácena k dalšímu řízení. Zároveň bylo žalované uloženo uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 2000 Kč. Soud při svém rozhodování vycházel z následujícího skutkového stavu:

V reportáži „Případ zneužívání malého chlapce“ pořadu Události v 19.15 hod. dne 18. 2. 2005 bylo uvedeno, že šestapadesátiletého muže z T. obvinila policie z toho, že pohlavně zneužíval osmiletého chlapce z O. Celý příspěvek i s uvedením trval 1,26 min. Jak žalovaná uvedla v odůvodnění svého rozhodnutí, předmět reportáže byl popisován slovně i v informační rovině, na reportážních záběrech byli lidé hovořící k tématu, místa spojená s případem a v jednom případě staré rodinné fotografie. V reportáži byla uvedena plná jména rodičů chlapce a jeho křestní jméno.

V souvislosti s uvedenou reportáží zahájila žalovaná správní řízení o možném porušení zákona žalobkyní a to za porušení povinností nezařazovat v době od 6.00 do 22.00

hodin do vysílání pořady a upoutávky, které mohou ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj mladistvých.

Ve svém vyjádření ze dne 19. 4. 2005 žalobkyně uvedla, že se při odvysílání předmětné reportáže opírala o souhlas rodičů s vystoupením na kameru a popisem případu. Neztotožňuje se tudíž s názorem žalované, že identifikace chlapce poškodí jeho situaci v místě bydliště a že tak může být ohrožen chlapcův vývoj v oblasti psychické a morální. Rodiče se v reportáži snažili varovat další možné oběti. Podle žalobkyně tento prevenční aspekt převažuje nad zájmem na zamlčení podrobností. Plné jméno chlapce nebylo uvedeno a podle informací se liší od příjmení rodičů. Dle názoru žalobkyně nemá žalovaná pravomoc otázku identifikace posuzovat, neboť jde výlučně o občanskoprávní problematiku ochrany osobnosti. Žalobkyně navrhla zastavení řízení.

Žalovaná vydala dne 12. 7. 2005 rozhodnutí, jímž uložila žalobkyni podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) pokutu ve výši 500 000 Kč za odvysílání reportáže s názvem „Případ zneužívaného chlapce“ v rámci pořadu „Události“ dne 18. února 2005, neboť tímto došlo k porušení povinnosti stanovené § 32 odst. 1 písm. g) zákona, podle něhož je provozovatel vysílání povinen nezařazovat do vysílání v době od 6.00 hodin do 22.00 hodin pořady, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že v reportáži byla odkryta identita rodičů chlapce (jmény i podobou) a jeho křestní jméno. Vzhledem k tomu, že pořad sledovalo 17 % obyvatel starších 14 let, je prakticky jisté, že řada lidí z chlapcova okolí jej identifikovala. To poškodí jeho situaci v místě bydliště a mezi vrstevníky a jeho vývoj tak může být ohrožen i socializačními problémy. K dosažení cíle reportáže, tedy prevenci sexuálního násilí, přitom nebylo nutné odhalit identitu rodičů. Odvysílání pořadu, který vystaví postiženého chlapce dlouhodobě nežádoucímu zájmu okolí, neospravedlňuje ani případný souhlas rodičů s odhalením své i jeho identity. Žalovaná současně poukázala na Úmluvu o právech dítěte.

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že ust. § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. zakazuje v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin zařazovat pořady a upoutávky (vulgární, obsahující pornografii, hrubé samoučelné násilí atd.), které by mohly ohrozit svým obsahem množinu individuálně neurčitých subjektů v zákoně vymezenou pojmy „dětí a mladistvých“ v jejím vývoji (mravním, etickém atd.) tím, že např. v pořadu vysílané společensky nevhodné, či dokonce nezákonné jednání aktérů by vzhledem k věku či psychické vyspělosti této skupiny diváků (chráněného objektu) mohlo být z jejich strany vnímáno jako jednání standardní, či dokonce následování hodné. Uvedené ustanovení zákona není (a nemůže být) koncipováno na principu ochrany jednotlivce jako konkrétní individuální osobnosti, ale je zaměřeno obecně k ochraně vývoje věkově vymezené populace, jejíž vývoj není ještě osobnostně ukončen, a která je více než dospělá populace náchylná přijmout určité předváděné normy chování a jednání za své či řídit se jimi, ač jde o postoje společensky nežádoucí. To však neznamená, že by na druhé straně právní úprava pominula ochranu jednotlivců konkrétně subjektivně dotčených.

Soud má za to, že ust. § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. nelze na daný skutkový stav aplikovat, neboť odvysíláním dané reportáže nedošlo k ohrožení vývoje chráněného objektu (skupiny subjektů v zákoně vymezené), ale pouze samotného konkrétního jedince jmenovaného v reportáži, a to v důsledku informací o zavrženíhodném a trestném jednání, jehož byl obětí. Zákonem vymezené povinnosti není možno vykládat extenzivně a tudíž nelze pod ust. § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. výkladem podřadit jednání, které právní úprava nesankcionuje, ale které řeší jinými instituty.

Ochrana osob (individuálních konkrétních jednotlivců) dotčených obsahem televizního vysílání subjektivně v konkrétní věci je zajištěna v hlavě II, ust. § 35 až § 41 zákona č. 231/2001 Sb. Pokud bylo v televizním vysílání uveřejněno sdělení obsahující skutkové tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby (anebo jména nebo dobré pověsti určité právnické osoby), má tato osoba právo požadovat na provozovateli vysílání uveřejnění odpovědi, přičemž ustanovení zvláštního právního předpisu o ochraně osobnosti, resp. ochraně jména a dobré pověsti u právnické osoby, zůstávají nedotčena (§ 35 zákona).

Soud tak dospěl k závěru, že skutková podstata jiného správního deliktu podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. není naplněna vysíláním pořadu, který se může dotknout toliko cti, důstojnosti nebo soukromí jen konkrétní fyzické osoby či ohrozit jen její fyzický, psychický či mravní vývoj. Vysílání takového pořadu není porušením povinnosti stanovené v ust. § 32 odst. 1 písm. g) tohoto zákona. Uvedený výklad zákonných institutů není v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, ale citovaná právní úprava je její realizací.

Městský soud v Praze proto rozhodnutí žalované podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení, v němž je vázána právním názorem vysloveným v rozsudku.

Podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále též „stěžovatelka“) rozsudek Městského soudu v Praze z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítla, že ust. § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. je možné vztáhnout i na případ ohrožení mravní výchovy jednoho konkrétního dítěte. Zákon totiž nestanoví určitý minimální počet dětí nebo mladistvích, kteří by měli být pořadem ohroženi. Odhalení identity zneužívaného dítěte vysíláním v televizi může poznamenat jeho další psychický i morální vývoj.

Žalovaná se zcela ztotožňuje s tím, že televize má napomáhat prevenci nesmírně nebezpečného jevu, kterým je sexuální zneužívání dětí a mladistvích. Způsob zpracování předmětné relace však spíše než tohoto žádoucího efektu dosáhl vážného ohrožení zneužívaného chlapce, k němuž se vázal děj reportáže. Plným odkrytím identity jeho rodičů a uvedením jeho křestního jména zapříčinila žalobkyně další trápení dotčeného chlapce. Informace o zneužívání dítěte přitom mohla být podána bez odhalení těchto konkrétních údajů. Odvysílání pořadu neospravedlňuje ani případný souhlas jeho matky, podle žalované zjevně ženy značně prosté, s odkrytím identity své i svého chlapce. Na rozdíl od ní měly osoby zodpovědné za odvysílání tohoto příspěvku zvážit jeho následky. Žalovaná rovněž poukázala na Úmluvu o právech dítěte. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Vycházel přitom ze skutkového stavu výše popsaného, který žádný z účastníků nezpochybnil.

Ve věci samé pak uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Ochrana poskytovaná ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. je zaměřena na děti a mladistvé, tedy určitou skupinu diváků televizního vysílání, u nichž lze předpokládat, že vzhledem ke svému věku a ne zcela ukončenému osobnostnímu vývoji snáze přejímají určité vzory chování, přičemž nejsou schopni náležitě vyhodnotit, zda jsou tyto společensky přijatelné či žádoucí.

Vedle veřejného zájmu na ochraně dětí a mladistvých jako možných adresátů televizního vysílání je však třeba chránit i konkrétní fyzické a právnické osoby, které jsou

vysíláním určitého pořadu přímo dotčeny např. tím, že o nich pořad přináší určité informace. Tato ochrana je zajištěna jednak v zákoně č. 231/2001 Sb., hlavě II, ust. § 35 až § 41, a dále v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Rozdílnost těchto dvou typů ochrany se odráží i v jejich časovém působení. Je nepochybné, že zájem fyzické osoby na tom, aby ve vysílání nebyly zveřejněny informace, které se mohou negativně dotknout její cti, důstojnosti, soukromí či samotného vývoje její osobnosti, jakož i zájem právnické osoby na nedotčení jejího jména nebo dobré pověsti, je třeba chránit bez jakéhokoli časového omezení. Naproti tomu speciální ochrana dětí a mládeže, tedy rizikové skupiny potenciálních diváků, je v zákoně č. 231/2001 Sb. zajištěna pouze v době od 6.00 hodin do 22.00 hodin, neboť je pravděpodobné, že právě v této době mohou vysílané pořady sledovat či se vyskytovat v blízkosti televize a náhodně tak zachytit obsah vysílání.

Nejvyšší správní soud poznamenává, že výše vymezená ochrana před možnými negativními dopady televizního vysílání plně odpovídá požadavkům stanovených jak článkem 10 Listiny základních práv a svobod, tak Úmluvou o právech dítěte, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 104/1991 Sb.

Žalovaná konstatovala, že reportáž vystavila zneužívaného chlapce nežádoucímu zájmu jeho okolí a přivodila mu tak socializační problémy. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že za této situace by bylo možné pouze zvažovat, zda bylo dotčeno jeho právo na ochranu osobnosti v důsledku informací sdělených v pořadu. V projednávaném případě však nebylo zjištěno, že by pořad mohl mít negativní vliv na vývoj chlapce, případně jiných dětí či mládeže, kvůli tomu, že tuto relaci sledovali. Nebyl tedy ohrožen objekt chráněný v ust. § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., kterým je právě zájem na řádném a nerušeném vývoji dětí a mládeže jako věkově vymezené skupiny diváků.

Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil se závěrem Městského soudu v Praze, že žalovaná pochybila, jestliže žalobkyni uložila pokutu podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., neboť skutková podstata zde vymezeného správního deliktu nebyla naplněna.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze netrpí vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, žádné náklady však neuplatnila a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by jí vznikly, ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. října 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

